

Erik Gustaf Geijer och gudsnamnet

Erik Gustaf Geijer (1783-1847) var författare, poet och historiker.

I hans verk *Samlade skrifter* använde författaren gudsnamnet Jehovah på sidan 20.

20

gens beskaffenhet under densamma. De fabler, hvarmed alla folkslag begynna sin historia (ett fält, der äran af den Voltaireska methoden, att lättsinnigt förkasta eller ensidigt förklara, är så lättköpt), har författaren nöjt sig med att enkelt anföra, lemnande förklaringen merendels derhän. »En saga som många folkslag säga», sjunger HESIODOS, »går aldrig under, och är väl ock en gudomlighet». — Det är historiens skyldighet, der säkra facta fattas, att äfven behandla fabeln med aktning. — De enskilda folkslagens historia begynner herr S. med Judarnes. Den synes här, för första gången på vårt språk, behandlad med historisk kritik. Den rening Judarnes religionsbegrepp tyckas ha undergått under deras vistande i Babyloniska fångenskapen, torde ha förtjent att anmärkas. De afföllo ej mer från Jehovah: ett bevis att han för dem nu mera var mer än en blott national-gud. Ifrån den sanne Guden, då tanken redan höjt sig till honom, kan man ej affalla till afgudar. — Den Grekiska historien är väl utförd, och får derigenom att författaren ständigt rådfört sig med de gamla auktorerna ett dubbelt intresse. — Han anmärker det frö till frihet som redan låg i Grekernas första obildade samhällstillstånd, som var inskränkt monarkiskt: en form som tyckes vara Europa egen, och under hvilken, efter Romerska våldets fall, de första råa Europeiska samhällsförsöken åter visa sig. Alla mål af vigt föredrogos i folkets sammankomster. —

I *Samlade skrifter* på sidan 291 om Karl IX använde också författaren gudsnamnet Jehovah.

färd.¹ I brev till Arvid Stålbarm och Axel Kurk, sina befälhavare i Finland, klagar Sigismund, att Karl utspritt det han förlupit riket och att Sverige nu vore utan konung; till bevis därpå hade hertigen slagit gullmynt utan någons namn och prägel; på ena sidan såge man endast orden: Sveriges rikets mynt och på den andra namnet Jehovah i en eldstod.² Den sista motgången synes ha bragt Sigismund utur fattning. Hans brev och befallningar andas en lika djup som vanmäktig förbittring mot Karl, vilken han kallar den ärelöse, menedige försten. I Finland, ännu honom undergivet, befäller han, att någre edsvurne män skulle tillsättas i alla städer och socknar för att ha uppsikt på de misstänkte: vilken som hade gemenskap med hertigen eller hans parti, hans egendom skulle lämnas soldaterna till skövlings. Eljest sparsam på ord, nedlåter han sig nu, att, i ett särskilt fall, själv lämna utförliga föreskrifter huru sträckbänkens plågor skola användas.³